

मातृशिशु स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम

परिकल्पना

बाल स्वास्थ्यमा सुधार हुनेछ

लक्ष्य

०-५९ महिनासम्मका बालबालिकाहरू सुपोषित हुनेछन्

उपलब्धिहरू

- नवजात शिशु र १ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको मृत्युदर घट्नेछ
- कम तौल भएका बालबालिकाहरूको जन्मदर घट्नेछ
- २ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा पुङ्कोपना घट्नेछ

हामीले के हासिल गर्नेछौं ?

१८,२४७

गर्भवती तथा सुत्कर्त्री महिलाहरूले मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणका व्यवहार लागू गर्नेछन्

१,७३६

कम तौल भएका बालबालिकाहरूको समुदायस्तरमा नै कुपोषणको व्यवस्थापन हुनेछ

१२,२१४

बालबालिकाहरू (२ वर्षमुनिका) कुपोषित हुनबाट जोगिएका हुनेछन्

७९९

महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरू, सामाजिक परिचालकहरू र स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूले गुणस्तरीय मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणका सेवाहरू उपलब्ध गराउनेछन्

१८,२४७

जना परिवारका सदस्यहरू मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणका व्यवहार लागू गर्नका लागि सकारात्मक वातावरण निर्माण गर्ने कार्यमा सहभागी हुनेछन्

२१

वटा स्वास्थ्य संस्था तथा प्रसूति गृहमा मातृशिशु स्वास्थ्य तथा पोषणका लागि आवश्यक उपकरणहरू हुनेछन्

दिग्गो विकास लक्ष्यहरू

हामीले यो कसरी हासिल गर्छौं ?

मातृपोषणमा सुधार ल्याएर र गर्भवती तथा
सुत्केरी महिलाहरूलाई आमा समूहहरूमा
सहभागी गराई गर्भावस्थाको हेरचाहबारे
सचेतना जगाएर

शिशु तथा बाल्यकालीन पोषणको अभ्यासमा
सुधार गरेर र गर्भवती तथा सुत्केरी
महिलाहरूको लागि सकारात्मक वातावरणको
विकास गरेर

बालरोग (श्वासप्रश्वास सम्बन्धि समस्या र
भाडापछाला) को रोकथाम तथा व्यवस्थापन
गरेर

हाम्रा विधिहरू

स्वास्थ्य आमा समूह

गर्भवती महिला तथा २ वर्षमुनिका बालबालिकाका आमाहरूलाई मातृशिशु तथा
बाल्यकालीन पोषणको अभ्यासमा सशक्त बनाउने

मुख्य क्रियाकलापहरू

- महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरूलाई आमा समूहको बैठकमा मातृशिशु तथा
बाल्यकालीन पोषणको बारेमा सहजीकरण गर्न सक्षम बनाउने
- मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणको अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रमहरू
आयोजना गरी आमाहरूलाई आफ्ना दाँतरीहरूलाई सिकाउन सक्ने बनाउने
- सामाजिक परिचालकहरू तथा महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरू माफत अति
जोखिममा रहेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूका लागि घर भेटघाट
कार्यक्रम गर्ने

सामुदायिक स्वास्थ्य प्रबर्धन कार्यक्रम

स्वास्थ्य सेवाहरूको गुणस्तर वृद्धि गर्ने र आमाहरूले स्वास्थ्य सेवाहरूको
उपयोग गरेको सुनिश्चित गर्ने

मुख्य क्रियाकलापहरू

- सामाजिक अनुगमनका विधिहरूको प्रयोग गरी गाउँघर विलनिकहरूले प्रदान
गर्ने सेवाहरू (वृद्धि अनुगमन, गर्भावस्थाको सेवा) को अनुगमन तथा प्रबर्धन गर्ने
- गाउँघर विलनिक र प्रसुति गृहलाई आवश्यक पर्ने उपकरणहरू उपलब्ध
गराउने
- स्थानीय स्वास्थ्य संरथाहरूको संचालनको लागि व्यवस्थापन समितिहरूको
क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- वृद्धिको अनुगमन लाई प्रबर्धन गर्दे सुदृढ गर्ने

सकारात्मक भूकाब सामुहिक चुल्हो

कम तौलका बालबालिकाहरूलाई सहयोग गर्ने

मुख्य क्रियाकलापहरू

- समुदायका अगुवा र पाँचवर्षमुनिका बालबालिका भएका परिवारलाई
सकारात्मक भूकाब सामुहिक चुल्हो विधिबाटे सामुदायिक अभिमुखीकरण
तालिम दिने
- सकारात्मक भूकाब सामुहिक चुल्होको लागि स्थानीय कर्मचारी छनौट गरी
उनीहरूलाई कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि तालिम दिने
- आवश्यकता अनुसार सकारात्मक भूकाब सामुहिक चुल्हो संचालन गर्ने र
घर भेटघाट गर्ने

सहयोगी समूह

घर र समुदायहरूमा सकारात्मक वातावरण सिर्जना गर्ने

मुख्य क्रियाकलापहरू

- गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाका परिवारका सदस्यहरू (सासु, ससुरा र
श्रीमान) लाई समावेश गरी सहयोगी समूहहरू गठन गर्ने
- मातृशिशु तथा बाल्यकालीन पोषणका व्यवहार लागू गर्नका लागि
सकारात्मक वातावरण निर्माण गर्ने

कार्यान्वयन क्षेत्र

- कैलाली
- डोटी
- अछाम
- सिन्धुली
- उदयपुर